

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень і рекомендацій викладених у звіті експертної групи «Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми
1928 Культурологія,
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 034 Культурологія»

Співпраця з Експертною групою була змістовною й продуктивною. Висловлюємо щирю вдячність членам Експертної групи за доброзичливий та високопрофесійний діалог, спрямований на вдосконалення ОПП Культурологія. Рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОПП та невпинному розвитку культури якості. Водночас надаємо коментарі та аргументи проти окремих позицій звіту:

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. Рекомендації відсутні	Дякуємо експертам за високу оцінку проектування та цілей ОПП Культурологія.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті критерію 2 Слабкою стороною, на думку експертної групи та як побажання здобувачів, випускників і роботодавців (зустрічі 4, 5, 6) є недостатня кількість кредитів ЄКТС, відведених на практичну підготовку - 3 кредити ЄКТС (1,25%). Попри низку практично-орієнтованих дисциплін, кількість кредитів на практичну підготовку варто збільшити щонайменше до 10% – 24 кредитів ЄКТС (від 240 кредитів ОПП), яка проходить на базах практики в реальних професійних умовах, що дозволить поглибити і закріпити теоретичні знання та розвивати професійні компетентності. Варто взяти до уваги результати опитування здобувачів за листопад-грудень 2020, пункт 2,7 (які було надано Гарантом на запит 4), де чітко	ОПП передбачає обов'язковий ОК Виробнича практика в обсязі 3 кредити, що не суперечить вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 034 Культурологія, який взагалі не містить вимог щодо обов'язкової практики. Сьогодні в законодавчому полі не існує жодного документу, який би зобов'язував ЗВО у проектуванні ОП першого бакалаврського рівня за цією спеціальністю впроваджувати практику в обсязі 10% від загальної кількості кредитів, а саме 24 кредити ЄКТС. ОПП Культурологія крім Виробничої практики містить обов'язкові практично-орієнтовані ОК Культурні інститути та культурна політика, Менеджмент соціокультурної діяльності, Соціологія культури, Людина в полікультурному суспільстві, Popular Culture Studies: масова культура та культура повсякденності, Contemporary information technologies in the field of culture and theory and practice of media culture загальною кількістю 29 кредитів, а також низку вибіркових дисциплін з вираженим практичним спрямуванням. Крім того є Практикум з культурних проєктів та Практикум з арт-менеджменту (6 кредитів), які проводяться на базі культурних інституцій.

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	помітно, що приблизно 50 % здобувачів (сумарно) (із 30 опитаних) зазначають, що практична підготовка не відповідає їхнім очікуванням.	Апеляція до опитування здобувачів 2020 року не є переконливою, оскільки 30% здобувачів, що брали в ньому участь, навчалися лише на 1 курсі, 26,7% - на 2 курсі за ОПП попередньої редакції. Опитування здійснювалося з метою моніторингу ОПП, результати якого вплинули на оновлення освітньої програми, остання редакція якої була затверджена в 2021 році.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті критерію 3 До слабких сторін належить: 1) недостатня популяризація неформальної й інформальної освіти та програм академічної мобільності серед здобувачів ОПП; 2) відсутність інформації про активні програми академічної мобільності та різні види міжнародної співпраці на сайті КНУТШ та у розділі «Міжнародні зв'язки» на сайті філософського факультету. Рекомендації: активізувати здобувачів ОПП до участі у програмах академічної мобільності та різних видів неформальної й інформальної освіти; більше інформувати усіх учасників освітнього процесу з приводу можливостей академічної мобільності, неформальної й інформальної освіти та міжнародної співпраці.	<p>1. 6 лютого 2023 р вченою радою КНУТШ було затверджено Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ. Положення розміщено на сайті Університету http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271 і всі учасники освітнього процесу мають до нього доступ. Відповідно, викладачі ознайомлені з ним і можуть реалізовувати його в освітньому процесі</p> <p>Водночас зазначимо що вважаємо надзвичайно дивною і неправомочною точку зору за якою слабкою стороною програми є «недостатня популяризація неформальної й інформальної освіти» - програми формальної освіти мають надавати здобувачам освіти ВСЕ необхідне і задовольняти особисті потреби здобувачів без залучення інших освітніх ресурсів. Програми неформальної освіти є АЛЬТЕРНАТИВНИМ до освітньої програми способом здобуття знань та вмінь, Університет має враховувати такі можливості, однак популяризацією програм неформальної освіти спрямованих на досягнення тих самих результатів навчання що здобуваються в освітній програмі нам здається потенційною ознакою корупції.</p> <p>2. Інформація про академічну мобільність міститься на сторінці ОПП Культурологія http://phildep.univ.kiev.ua/ua/view/opp_kultur_bachelor/239/238/2; сторінці кафедри етики, естетики та культурології http://phildep.univ.kiev.ua/ua/view/Ethics_aesth_cult_dept/23/all/23, а саме http://phildep.univ.kiev.ua/ua/article/413 В даному інформаційному пакеті міститься посилання на актуальні пропозиції міжнародної академічної мобільності на сайтах відділу академічної мобільності http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk та відділу міжнародних зв'язків https://international.knu.ua/%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%bc-%d1%96-%d0%b0%d1%81%d0%bf%d1%96%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%b0%d1%81%d0%bf%d1%96%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%b0%d1%81%d0%bf%d1%96%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%b0%d1%81%d0%bf%d1%96%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%82%d0%b0%d0%b0</p>

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		<p>%bc/ Свідченням обізнаності в можливостях академічної мобільності є участь 3 студентів в 2021, 2022 роках в програмах академічної мобільності, інформація про це була надана у відомостях самооцінювання та в додаткових документах.</p> <p>З огляду на зазначене, вважаємо надані рекомендації помилковими.</p> <p>Вважаємо що відмічені сильні сторони програми дозволяють її оцінити за даним на рівні А</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті критерію 4 Хоча в ЗВО й запроваджена система автоматизації КНУТШ «Triton», проте зі слів здобувачів вона є неефективною та не задовольняє вимог учасників освітнього процесу. А тому ЕГ рекомендує запровадження єдиної ефективною загальнофакультетської платформи для дистанційного навчання здобувачів та їх комунікації з НПП. Недостатня поінформованість здобувачів щодо змісту дисциплін та критеріїв оцінювання.</p>	<p>Система автоматизації освітнього діловодства є абсолютно ефективною і чудово виконує всі функції які має виконувати. Нам абсолютно незрозуміло чому її названо неефективною і незадовільною – з цього приводу не наведено жодної інформації.</p> <p>Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ в Університеті немає дистанційного навчання, з 2020 року навчання відбувається в змішаній формі з використанням засобів дистанційної комунікації. Згідно Наказом №714-32 від 22.09.2021 рекомендованими засобами дистанційної синхронної та асинхронної комунікації в КНУТШ є Google Meet, Google Classroom з використанням акаунтів корпоративної пошти Університету (@knu.ua), Moodle, Microsoft Teams, Skype, Zoom, Online Test Pad та інше.</p> <p>Запровадження єдиної платформи в Університеті для дистанційного навчання здобувачів та їх комунікації з НПП не уявляється технічно можливим. Проте наявність різних комунікаційних засобів дозволяє здобувачам розвивати свої навички комунікації, вміти використовувати в навчальному процесі різні інструменти, що буде сприяти їх готовності до гнучкості професійної діяльності. Впровадження однієї платформи для комунікації може виявитись таким, що сприятиме зниженню інформованості здобувачів освіти.</p> <p>Інформація про зміст дисциплін та деталізовані критерії оцінювання містяться в робочих програмах, які всі оприлюднені на сайті факультету http://phildep.univ.kiev.ua/ua/view/subjects_eec_dep/51/23/8 Також інформація про зміст дисципліни та критерії оцінювання завжди надається викладачами під час</p>

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		<p>першого заняття, впродовж навчання, перед контрольними заходами.</p> <p>Вважаємо, що зауваження за Критерієм 4 включені випадково і просимо членів ГЕР розглянути можливість оцінити ОПП за даним критерієм на рівні А</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:</p>	<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>1. До недоліків відносимо той факт, що на ОПП «Культурологія» курсові роботи на плагіат не перевіряють. Рекомендоване здійснення перевірки всіх наукових робіт на унікальність у 100% відношенні.</p> <p>2. У «Графіку навчального процесу», розміщеному на сайті філософського факультету, подано лише перелік предметів, винесених на залік чи іспит літньої екзаменаційної сесії, а конкретних дат і форм проведення не визначено, що є причиною незручностей як для здобувачів, так і для НПП.</p> <p>3. Відсутність у вільному доступі журналу з оцінками, що не сприяє контролю здобувачами свої балів і можливостей доздачи чи перездачи тем чи модулів. ЕГ рекомендує у графік внести конкретні дати підсумкових контролів та форми їх проведення (очно чи дистанційно) і довести до відома усіх учасників освітнього процесу, а журнали з результатами оцінювання розмістити у вільному доступі для здобувачів.</p>	<p>1. Згідно з Положенням про систему виявлення та запобіганню академічного плагіату в КНУТШ обов'язковій перевірці на академічний плагіат підлягають всі наукові роботи, зокрема, кваліфікаційні та дисертаційні роботи, рукописи монографій, підручників та посібників, рукописи статей та тез доповідей https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf. Згідно з положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ п. 4.4.4. «Курсова робота є одним із видів індивідуального завдання, виконується, відповідно до навчального плану, з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, що отримані здобувачами освіти за час навчання, і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання». Оскільки курсова робота не містить нові наукові результати, вона не може вважатися науковою роботою, проте самостійність її виконання перевіряється науковим керівником. А так, в КНУТШ перевіряються на плагіат всі наукові роботи у 100% відношенні.</p> <p>Додамо що жоден нормативний документ вищої освіти України не передбачає перевірки на плагіат курсових робіт.</p> <p>2. Зауваження щодо графіку освітнього процесу повністю незрозуміле. Графіки заліково-екзаменаційної сесії з визначенням конкретних дат, форм і місця проведення (аудиторія або платформи з конкретними посиланнями на відеозустрічі) оприлюднюються за місяць до початку контрольних заходів чого цілком достатньо для планування часу здобувачів і студентів. Це нормальна практика для ЗВО України і Європи.</p> <p>Наразі ж, враховуючи воєнний стан та постійні ризики зміни поточної ситуації, в лютому місяці 2023 р. абсолютно зарано розміщувати конкретні графіки заходів, що відбудуть в травні-червні 2023 р.. Отже, графіки будуть вчасно оприлюднені на всіх носіях інформації в квітні-травні 2023 р.</p> <p>3. У всіх студентів є доступ до системи «Тритон», в якій в персональних</p>

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		кабінетах здобувачів містяться всі оцінки, отримані під час контрольних заходів. Всі поточні оцінки регулярно повідомляються викладачами під час поточного контролю, також оцінки фіксуються в електронних журналах викладачів і є відкритими для здобувачів, які працюють в Google Classroom та в системі електронного навчання філософського факультету http://www.e-philosophy.kiev.ua/
Критерій 6. Людські ресурси	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6. Рекомендації відсутні	Дякуємо експертам за високу оцінку людських ресурсів, пов'язаних із забезпеченням ОПП Культурологія!
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Слабкі сторони та недоліки експертами не були виявлені у Критерії 7. Рекомендації відсутні	Дякуємо експертам за високу оцінку освітнього середовища та матеріальних ресурсів, в яких здійснюється реалізація ОПП Культурологія!
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. Рекомендації відсутні	Дякуємо експертам за високу оцінку внутрішнього забезпечення якості ОПП Культурологія!
Критерій 9. Прозорість та публічність	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. 1. Вебсайт філософського факультету має англomовну версію, однак інформація стосовно ОПП «Культурологія», що наведена на україномовній версії сайту https://rb.gy/yzijar , в його англomовній версії представлена в узагальненому вигляді. ЕГ рекомендує забезпечувати наповнення контентом українськомовної та англomовної версій однаковою мірою. 2. ЕГ зауважує недосконалість системи опитування здобувачів освіти у зв'язку з тим, що відповіді на окремі питання є заплутаними або майже ідентичними. 3. ЕГ відзначає відсутність оновлень на	1. ОПП Культурологія передбачає українську мову як мову навчання, викладання і оцінювання. Це означає, що абітурієнти, які знайомляться з програмою та здобувачі, які навчаються за нею, вільно володіють українською мовою. Тому немає потреби подавати всю конкретну інформацію про ОП (інформацію для абітурієнтів, описи ОПП, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, інформацію про академічну мобільність тощо) англійською мовою. Англійською мовою надається загальна інформація, зокрема про профільну кафедру, її досягнення, загальні відомості про освітню програму, а також інша загальна інформація про діяльність факультету. 2. Опитування здобувачів відбувається згідно із Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_Oputuvanya_2020.pdf , питання до якого формуються за шаблоном, розробленим відповідно до Закону «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>сторінці Асоціації випускників філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка https://rb.gy/3nbx38 у Facebook з 2016 р.</p>	<p>від 1 червня 2017 р. За № 600; Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 року; Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ; Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ; Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ. Шаблон опитувальника був розглянутий і рекомендований до впровадження на засіданні Науково-методичної ради Університету 10.12.2020 р. та затверджений проректором з науково-педагогічної роботи Бугровим В.А. 10.12.2020. Впровадженню опитувальника передували пілотні опитування на соціологічному факультеті, і фахівцями з Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень КНУТШ шаблон опитувальника був визнаний як такий, що цілком відповідає вимогам до такого роду документів.</p> <p>Додамо, що структура опитувальника і зміст питань враховує напрацювання в цій галузі провідних університетів Європи.</p> <p>Ми принципово не погоджуємося з оцінкою системи опитування як недосконалої і вважаємо та готові доводити що наявна в університеті система опитувань є інноваційною і має ознаки взірцевості.</p> <p>3. Асоціація випускників ЗВО поєднує випускників всіх освітніх програм факультету. У зв'язку із передчасною смертю керівника Асоціації випускників філософського факультету був необхідний час для її перереєстрації та відновлення адміністрування сторінок в соціальних мережах. Незважаючи на це, сильною стороною ОПШ є налагоджені канали комунікації із випускниками програми. Кращими практиками є постійне інформування студентів про професійні досягнення випускників та проведення регулярних зустрічі випускників, студентів та викладачів, які дозволяють покращувати освітню програму та розширювати уявлення здобувачів про їх професійні перспективи. Передбачається, що буде наповнена відповідною інформацією сторінка про Асоціацію випускників.</p>